

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Srody kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Inscrypcja w półkolumnie, drukiem germani, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Anglia. — Francya. — Holandya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Dania. — Rosya i Królestwo Polskie. — Turcyja. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń. 11. października. Dnia 10. października 1859 wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany LIV. zeszyt Dziennika praw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

- Nr. 178. Rozporządzenie cesarskie z 8. września 1859, prawomocne w Czechach, Morawii i Śląsku, którem się postanawia stanowcza indemnizacya dziesięciny górniczej.
- Nr. 179. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z 17. września 1859, względem zastosowania lit. c. §. 1. rozporządzenia z 18. lipca 1859, nr. 130 Dzien. pr. państwa, do ksiąg górniczych.
- Nr. 180. Dekret ministerstwa skarbu z 22. września 1859, ważny w krajach koronnych powszechnego okręgu celnego, względem uwolnienia od opłaty cła od smarowidła do wozów w komunikacji z państwami niemieckiego celnego związku.
- Nr. 181. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z 30. września 1859, prawomocne w obrębie całej monarchii, względem utrzymania teraźniejszego wymiaru należytości mierniczej od kopalni i względem przypuszczenia jego zmniejszenia.
- Nr. 182. Obwieszczenie ministerstwa skarbu z 3. października 1859, ważne w krajach koronnych powszechnego celnego okręgu, względem zniesienia niektórych przywilejów celnych co do Karlsztadzkiego jenerałatu i dwóch banalnych powiatów pułkowych.
- Nr. 183. Obwieszczenie ministerstwa skarbu z 3. października 1859, względem zniesienia kontrolowego urzędu w Turnawie.
- Nr. 184. Dekret ministerstwa spraw wewnętrznych, ministerstwa skarbu i nadkomendy armii z 5. października 1859, prawomocny we wszystkich krajach koronnych z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, względem wynagrodzenia za zaopatrywanie wojska w przechodzie od 1. listopada 1859 po 31. października 1860.
- Nr. 185. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z 5go października 1859, względem obwieszczenia dekretów powołujących i wyroków pozwu czyli cytacyi w przypadkach wywędrowania.

Z tym zeszytem wyjdzie także spis osnowy zeszytów Dziennika praw państwa, wydanych w miesiącu wrześniu 1859.

Ameryka.

(Sprawa San Juan. — Zabezpieczenie porządku przy wyborach.)

Nowy York, 20. września. Jak słyhać dość powszechnie, nie pochwała tak prezydent, jak jego gabinet pędliwego kroku, który uczynił jenerał Harney nie rozmówiwszy się wpoprzedz z przy należną władzą, to jest z komisarzem granicznym. Jenerał Scott zaopatrzony jest w pełnomocnictwo, którem wstępuje na miejsce jenerała Harney, a ten otrzymał najwyraźniejsze rozkazy nie czynić dalej żadnych kroków. Instrukcyje jenerała Scott opiewają, ażeby przestrzegał jak najprzystojniejszego postępowania podczas negocyacji z władzami angielskimi. Oprócz tego, dano, jak się zdaje lordowi Lyons zapewnienie, że rząd nie pochwała postępowania jenerała Harney.

— Wazne środki, których się chwycili przyjaciele porządku w obec przyszłych wyborów, sprawiły już niejaki skutek w Baltimore. Piszą ztamtąd pod dniem 8. b. m.:

Na odezwę, podpisaną przez 2000 znakomitych mieszkańców, zgromadzili się dziś o czwartej godzinie w wieczór przyjaciele porządku w masie pod monumentem Squarre. Wilhelma Woodward, słynnej firmy Woodward i spółka obrano prezydentem. Odczytano uchwały, w których jasno wyłuszczone nasze socyalne i polityczne niedogodności, zakazano kluby i okazano potrzebę pochwyć środki, ażeby na przyszłym wyborze zapewnić wolność wyboru i przeciw kandydatom klubistów postawić poczciwych, zdatnych i nieustraszonych kandydatów. Zawiązano komitet, który będzie nalegać na

majora, ażeby nieposzlakowanych mężów mianował sędziami wyboru i wystawił osobną władzę policyjną, któraby zapobiegała rozruchom przy skrzyniach głosowania.

Uchwały dowodzą, że postępek ten nie ma zamiarów parcjalnych. Zawiązano komitet specjalny, ażeby szanownych i nieposzlakowanych ludzi mianować kandydatami. Mowy przyjęto z wielką pochwałą, i odparto bandy Rowdy, które przeszkadzać chciały. Po odroczeniu się zgromadzenia wdarii się niektórzy Rowdy, co należa do „regulatorów“, na trybunę i chcieli przemawiać do ludu, ale natychmiast wystąpiła policya i przyaresztowała około piętnastu z nich; śród okrzyku tłumów zaprowadzono ich do więzienia.

Anglia.

(Nowy kanclerz skarbu w Indyi. — Lord Normanby i rewolucya w Toskanii.)

London, 7go października. Nowy kanclerz skarbu Indyi, mr. James Wilson, objeżdża przed swoim odjazdem do Kalkuty powiaty rękodzielnicze chcąc obeznać się z ich zdaniem, życzeniem i nadziejami. Jako długoletni członek rządu, biegły w finansach i jeden z najnowszych popleczników wolnego handlu bywa wszędzie bardzo zaszczytnie przyjmowany. W Manchesterze i Bradfordzie wyrazili mu fabrykanci przekonanie, że Indye dostarczyć mogą całej Europie potrzebnej ilości bawełny, jeżeli tylko komunikacye zostaną ułatwione, oraz, że indyjska wełna byłaby doskonałą, gdyby zaprowadzono coroczne strzyżenie owiec. Rozumie się, że mr. Wilson przyrzekł wszystko co można było, ażeby urzeczywistnić ich życzenia.

— Na kilka dni przed zamknięciem parlamentu angielskiego występował jak wiadomo lord Normanby z żywym opisaniem wypadków, które przed rozpoczęciem wojny między Austrią i Piemontem w przymierzu z Francją, skłoniły Wielkiego księcia toskańskiego, Leopolda II. ustąpić z swego kraju. Lord Normanby reprezentował przez długi czas gabinet angielski we Florency, i prawił przeto z zupełną znajomością rzeczy.

Ze względu na te stosunki — powiada gazeta wiedeńska — uważaliśmy za rzecz stosowną, podać w swoim czasie mowę angielskiego para w naszym piśmie i zalecić ją szczególnie uwadze naszych czytelników. Wyświecała ona machinacye, jakimi oddawna już starała się partya rewolucyjna obalić dawniejszy porządek rzeczy; a zarazem sposób, w jaki poseł Króla Wiktora Emanuela przy dworze Wielkiego księcia, pan Buoncompagni, brał udział w tych machinacyach.

Jak wiadomo wszczęto rewolucyę w Toskanii w ten sposób, że Buoncompagni stanął jako komisarz Króla Wiktora Emanuela na czele tymczasowego rządu we Florency. W tej właściwości chciał odeprzeć zarzuty wniesione przeciw niemu przez lorda Normanby w parlamencie angielskim. Uskutecznił to w piśmie z 19. lipca, które dziennikom angielskim przesłał do ogłoszenia. *Morning Post* umieścił je też, chociaż po dłuższej nieco zwłoce. Na tę odezwę odpowiedział lord Normanby w dziennikach angielskich, i oto treść tej odpowiedzi:

„London, 11. września.
Szanowny Panie! Rzadko tylko kiedy przeglądam *Morning Post*, i dlatego też powziąłem dopiero po otrzymaniu numeru tego dziennika z 8. b. m. wiadomość o tem, że p. Buoncompagni przesłał dziennikowi temu odezwę, w której zastanawia się nad przemową moją w angielskiej Izbie wyższej z dnia 7. czerwca r. b. W tej spóźnionej replice nieprzychodzi jednak nic takiego, co by zbijało stanowczo przepisywane mi przezeń oświadczenia. Przyznaje jednak, że w niedzielę wielkanocną przesłał notę panu Lenzoni, w której wzywa rząd toskański do zawarcia sardyńsko-francuskiego przymierza dla rozpoczęcia wojny z Austrią. Być to może, że pan Buoncompagni obok innych dyplomatycznych swych obowiązków miał także i ten do spełnienia, by od władzcy niezawisłego domagać się zerwania tych umów, jakich mu sumiennie dotrzymać należało; bezprzykładnem jednak nazwać należy postępowanie p. Buoncompagni, kiedy zastaniając się dyplomatyczną swą powagą w poselstwie sardyńskim, popiera spisek przeciw rządowi toskańskiemu, u którego był zawierzytelny. Zdanie to moje usprawiedliwione jest zupełnie czynem, którego p. Buoncompagni zaprzeczyć się nie może: z balkonu swego hotelu poselskiego dawał potuchę tłumom rewolucyjnym, i oświadczył im swoją podziękę. Nie może też zaprzeczyć i tego, że wszystkie czynności nieprawne, jakie dnia tego popełniono, były wynikiem rad, podanych w jego rezolucyji urzędowej.

Otóż z tego powodu i dla poparcia planów przezeń ułożonych, dał margrabia Lajatico na wezwanie W. księcia względem złożenia w porozumieniu z komisją nowego ministerium taka odpowiedź, że władzę swego wzywa do ustąpienia z tronu. Również niezdolał p. Boncampagni zaprzeczyć się i tego, że następnie mianowano go publicznie ministrem spraw zewnętrznych w tym kraju, gdzie zawierzył, że był wprzód jako posłannik dyplomatyczny innego monarchy, i że uznając sam niestosowność tego dwojakiego stanowiska, postanowił zrzec się pozornie tego urzędu, lecz mimo to zatrzymał całą władzę rządową w swym ręku.

Odnosząc do tego twierdzenia mojego utrzymuje p. Buoncampagni, że źle o tych wszystkich wypadkach zawiadomiony. Lecz ja jestem jak najmocniej o tem przekonany, jako cały stan rzeczy we Włoszech środkowych przedstawiłem w świetle prawdziwym, i utrzymuję stale, że gdyby niedozwolono dalszego wpływu sardyńskiego w księstwach, i jak to słusznie powiedziano w *Monitorze*, „losy Włoch powierzono takim mężom, którym bardziej idzie o przyszłość wspólnej ojczyzny, niż o drobne i stronnicze korzyści,“ nateczas i wynikłość zabiegów teraźniejszych byłaby dla Włoch nierównie pomyślniejsza. Zaiste, gdyby Toskanii pozostawiono wolność wyrażenia prawdziwych swych życzeń, tedy nie takby rzeczy stały w tym kraju, niż teraz. Mianowicie nieodniosłoby żadnego skutku te niegodne zabiegi, za pomocą których powiodło się samolubnym zachceniom mniejszości burzliwej nadać pozor i wyraz woli powszechnej, a wkońcu wykryłaby się dowolność p. Buoncampagni'ego w rozrządzaniu groszem publicznym. Tymczasem dziwno to się wydaje p. Buoncampagni'emu, że właśnie ci ludzie, którzy najwięcej jeszcze korzystali z zamieszania przezeń sprawionego, najbardziej na postępowanie jego powstają. Otóż niech się nie łudzi; każdemu wiadomo, że sprzysiężenie, którem kieruje obcy posłannik dyplomatyczny ze szkodą tego władcy, u którego jest zawierzył, niczem nie jest, jak tylko lekceważeniem wszelkich zasad miary i słuszności, na podstawie których mogą jedynie utrzymane być stosunki internacjonalne.“

Francya.

(Sprawa włoska. — Wojska do Chin.)

Paryż, 7. października. O sprawach włoskich zawiera wczorajszy numer dziennika *Constitutionnel* następującą rozprawę:

„Niektóre dzienniki częścią z niewiomości, a po części umyślnie nie przestają przekreślać skutków i doniosłości preliminarjów zawartych w Villafranca. — Wiadomo powszechnie, że Francya nie zatrzymała dla siebie ani piędzi ziemi. Oddała więc Królowi sardyńskiemu całą swą zdobycz, jaką jej szczęście wojenne przyniosło, i jak to stwierdzono punktami pokoju — bez żadnego warunku, bez żadnego zastrzeżenia. — Równie tak jasne i dokładne są i przedugodne punkta pokoju zawartego we Villafranca co do Włoch środkowych. Pierwszy ich wynik najważniejszy był taki: oswobodzenie tej części Włoch od wszelkiego wpływu obcego, zkańkolwiekby tenże mógłby pochodzić. A jeśli Francya zrobiła w teraźniejszym składzie rzeczy użytek z wpływu swojego tak u ludów, jak i u rządów półwyspu, tedy ztąd to pochodzi, że wpływ ten wynikając z najnowszych przysług wspaniałomyślnych, jest zupełnie usprawiedliwiony i całkiem bezinteresowny, tudzież że według jej najlepszego przekonania mogłyby rady podawane przez Francję przyczynić się równocześnie do pomyślności ludów, do utwierdzenia powagi, i do zabezpieczenia niezawisłości kraju. Jestto zamiar trojaki, do urzeczywistnienia którego dążyła Francya kosztem swego mienia i krwi swojej. A by go osiągnąć, niezmieniła Francya bynajmniej swego postępowania. Jeśli radziła na próżno, to jednak nieposunie się aż do wydawania rozkazów. — Polityka cesarska odbyła już próbę swoją. Należy ocenić według słuszności i prawdy jej szczerą otwartość i wytrwałość, i uznać nareszcie, że nigdy niebyła ze sobą w sprzeczności. A czego chciała wczoraj, do tego dąży i dzisiaj. Mylny, chociażby i z największą subtelnością, obmyślany wykład, niezdolał przynieść żadnej ujmy szczeroci oświadczeń Cesarza.“

— Według doniesień *Patrie* ma być wkrótce utworzony korpus odrębny na wyprawę chińską. Składać się ma z 15.000 żołnierza w pięciu pułkach, a mianowicie z samych ochotników, tak oficerów, jak i szeregowców. Pułki otrzymają mundur i organizację Zuawów. Dla ulżenia wojownikom tym uciążliwości długiej podróży morskiej, mają ich najprzód przewieźć do Egiptu, a po należytych wypoczynku wsiąść znów na okręta.

Holandya.

(Czynności w izbach. — Wiadomości bieżące.)

Haaga, 5. października. W izbie drugiej stanów jenerałnych rozpoczęła się na przyszły tydzień obrady nad projektem budżetu. Sekcje zajmują się tymczasem uporządkowaniem rejestrów nadwyżek kolonialnych z r. 1857.

— Rząd zamierza podjąć próbę sztucznego hodowania ostrzyg, które we Francyi udaje się pomyślnie już od lat kilku.

— Na uniwersytecie w Leyden powstała świeżo oddzielna katedra dla ojezycznej historii.

Szwajcarya.

(Szwajcary w służbie holenderskiej.)

Berna, 4. października. *Bund* wyraża zadziwienie, że wielka liczba żołnierzy uwolnionych z neapolitańskiego wojska, zaciąga się do holenderskiej służby w wschodnich Indyach; i doradza

związkowym władzom, ażeby jeszcze pozostałym, którzyby mieli chęć do wychodźstwa, dopomagać do przesiedlenia się raczej do Argentyńskiej kolonii Santa Fé, gdzie mieszka wiele familii szwajcarskich i w dobrym znajdują się stanie. Co do wojskowej służby w holenderskich Indyach pisze rzeczony dziennik: „Nie można dość ostrzegać przed służbą w holenderskich Indyach. Szwajcarzy, którzy tam byli, smutny wystawiają obraz trudów jaki tam czekają każdego żołnierza; klimat jest zabójczy, a służba niezmiernie uciążliwa i niebezpieczna. Do tego doliczyć wypada trzy- do czterymiesięczną podróż morską i że nie można spodziewać się wyższego stopnia, jak w najpomyślniejszym razie stopnia podoficera. Wyprawy na rozbójników morskich i buntowniczych krajowców połączone są z wiela trudami i niebezpieczeństwami. Pewien Szwajcar z Berny, który wrócił przed kilka laty, obiecał przed swoim odjazdem ile po 6 latach zostało jeszcze przy życiu z transportu 150 ludzi do którego należał. Pozostało z nich tylko 15. Takie liczby posłużyły mogą za dowód najlepszy i jasny.“

Włochy.

(Stan rzeczy w legacyach.)

Dziennikowi *Union* donoszą teraz także z *Turyanu* z 4. b. m., że poseł piemoncki w Rzymie, Conte della Minerva, otrzymał swoje paszporty, i że tem bardziej potrzeba obawiać się starcia, ponieważ Garybaldi, Fanti, Mezzacapo, Pinelli i inni szefowie wojsk rewolucyjnych w centralnych Włoszech są właściwie mniej więcej Mazziniści, a Garybaldi nieprzestaje korespondować z Mazzinim i obadwaj są już zapewne razem. Garybaldi zamyśla rozpocząć wkrótce kroki zaczepne i rozszerzyć swoje działania wojenne na Marche, Umbryę i Abruzzi, gdzie oddawna już przygotowano wybuch. Z Piemontu wysłano już licznych agentów do tych prowincji.

Niemce.

(Wiadomości bieżące. — Pobyt W. księżny i księcia Toskanii. — *Hamburger Nachrichten* zakazano w Hanowerze.)

Berlin, 7. października. Według *Sp. Ztg.* przedłożony będzie na sejmie nowy projekt odnoszący się do prawodawstwa względem ślubów małżeńskich.

Lindawa, 5. października. Toskańska wielka Księżna Marya przepędzi zimę w Mnichowie. Toskański wielki Książę Ferdynand, jak słychać, dłuższy czas zabawi w tej okolicy i tymczasowo zamieszka w wili Amsee.

Hanower, 3. października. *N. H. Z.* potwierdza wiadomość względem zakazu wydanego na *Hamb. Nachr.*, jak następuje: „Ponieważ bezskuteczni pozostały ponowione kroki nakłonić redakcyę do innego postępowania, niepozwolono *Hamburger Nachrichten* rozsyłać pocztą i zapewne nie obejdzie się bez zupełnego zakazania dziennika, jeżeli redakcyja nie odstąpi od dotychczasowego swego postępowania.“

Za powód przytaczają, że dziennik ten zrobił się organem partyi, która z systematyczną opozycją stara się opinię publiczną względem tutejszego rządu w obłąd wprowadzić i podkopać zaufanie do rządu, równie jak do pojedynczych ministrów.

Dania.

(Cholera. — Regulaeyja stosunków katolickich.)

Kopenhaga, 2. października. Według obwieszczenia sanitarnej komisji w Helsingørze z dnia 1go b. m. wydarzyło się w mieście od 14. do 26. września 6 wypadków cholery i z tych 5 śmiertelnych. Od 26. jednak nie zaszedł żaden nowy wypadek i zdaje się, że cholera ustała.

— Do *D. A. Z.* piszą z Mnichowa, że król Danii przyjmował upłynionego tygodnia papieskiego wikaryusza nadzwyczaj uprzejmie, przyczem zapewnił go, że osobny statut wkrótce ureguluje stosunki katolików z prawem równości w całej jego monarchii.

Rosya i Królestwo Polskie.

(Utrzymanie Szamila. — Ukazy cesarskie.)

Petersburg, 1. października. Utrzymują, że Iman Szamil nie ma skarbów w gotowych pieniądzech, jednak znaczny majątek w klejnotach. Z wszystkiego, ile wiadomo okazuje się, że prawie nic nie uratował. Lesgowie i Czeczeńcy są ubodzy, a bogactwo Szamila składało się jedynie z 40.000 rubli srebrnych, które przed kilka laty otrzymał w okup za rosyjskie księżniczki Czawdawadse. Część tych pieniędzy obrócił Szamil na potrzeby wojenne, a resztę odebrano mu podczas ostatniej nieszcześliwej ucieczki z Wedenu do Gunibu. Rosyjski rząd zatem musi mieć staranie o nim i jego familii, i już uregulował tę sprawę zupełnie.

— *Gazeta wiedeńska* ogłosiła treść obydwóch ukazów wydanych przy sposobności przyznania pełnoletności W. księcia Następcy w sprawie zaboru majątków polskich i co do skrócenia czasu służby wojskowej. Osnowa pierwszego ukazu taka:

„Z powodu rokосу wszczętego roku 1831 w Królestwie Polskim i w zachodnich guberniach cesarstwa wydano rozporządzenie, by majątki należące do uczestników powstania skonfiskowano niezwłocznie, a te, jakie dostać się im miały w spadku po rodzicach i krewnych zabrano na rzecz skarbu publicznego po zgonie właścicieli, jeśliby ci nierozządzili za życia tym majątkiem. Na zasadzie więc przepisów w tej mierze wydanych, przeszły niektóre z majątków przypadających prawem dziedzicznym przestępcom na własność skarbu publicznego, a względem innych toczy się jeszcze sprawa po sądach. Lecz oprócz tego znajdują się i takie

majątki, do których prawa skarbu mogą być jeszcze następnie wykryte. W dniu niniejszym dojdzie do pełnoletności najukochańszego syna Naszego, J. cesarzew. Mości, Cesarzewicza Następcy tronu, Mikołaja Alexandrowicza, postanowiliśmy złożyć nowy dowód monarszej miłościwości Naszej tym wszystkim, do których odnoszą się przepisy powyższe, i rozkazujemy przeto: Z liczby spraw odnoszących się do zaboru i likwidacyi majątków przynależnych osobom obwinionym o udział w rokoshu z 1831 roku, doprowadzone być mają do końca w porządku przepisanyu te tylko, które rozpoczęte zostały przed 8. września 1859 roku, a po upływie tego terminu nienależy wszczynać żadnych nowych spraw o konfiskatę z powodu tego rokoshu. Wszelkie też majątki, ruchome i nieruchome, z czego bądź składające się, i do których prawa skarbu publicznie mogłyby się wykryć po 8. września 1859, lub też chociażby wykryte zostały przed dniem pomienionym, lecz do dnia 8. września nie wszczęto by względem nich żadnej sprawy w sądach, nie mają ulegać zaborowi, a korzystać będą z tych majątków spadkobiercy prawni, niewyłączając i tych, którzy mieli udział w rokoshu, jeśli tylko otrzymali przebaczenie i do ojczyzny wrócili. Senat rządzący zajmie się wydaniem dalszych w tej mierze rozporządzeń.

Drugim ukazem skrócił J. M. Cesarz czas służby wojskowej w ten sposób:

1) Rekruci otrzymają na przyszłość stanowcze uwolnienie od służby wojskowej, jeśli w armii lądowej i w obowiązkach z tem połączonych wybędą lat piętnaście, a przy marynarce lat czternaście. 2) Czas służby dla wszystkich obecnie pod bronią zostających, skraca się bez żadnego wyjątku do lat dwudziestu; ci jednak, którzy po ogłoszeniu rozporządzenia niniejszego pozostawiać mają w służbie przez lat dwadzieścia, lub też i mniej, otrzymają dymisyę z upływem terminu przepisanyego dla nich w tej mierze.

Turecja.

(Doniesienia z Konstantynopola na Marsylię.)

Konstantynopol, 27. września. Na Marsylię telegrafują: *Journal de Constantinople* z dnia dzisiejszego zawiera listę osób należących do sprzysiężenia; jest ich 34; naczelnicy, 1 Mufty, 2 generałów, 3 komendantów, reszta kapitanowie i podporucznicy. Śledztwo ukończone, z raportu okazuje się, że wyrok nastąpi wkrótce. Listy donoszą o nowych i ważnych przyaresztowaniach. Kilku baszów, dziewięciu ulemów i 2 oficerów zamknięto. Szwagier Fuad Baszy mocno jest skompromitowany i nakazano go przyaresztować. Mówią, że Riza Basza mianowany został wielkim wezyrem w nagrodę, że odkrył sprzysiężenie. Ten wysoki urzędnik zapowiada wielkie reformy. Hussein Basza przyaresztowany został w Monastyrze. Dzafer Basza dostał się na grecki okręt i ocalał. Sultan nakazał wypłacić armii cały zaległy żołd. Omer Basza, szef armii bagdackiej, usunięty został z swego urzędu, za nadużycia, jakich dopuścił się w swoim urzędowaniu. Odnośne dekreta odczytano dnia 28. września publicznie. Jego następcą mianowany został Mustafa Basza. (Według depeszy do Nord Omer Basza nie jest usunięty tylko odwołany, ażeby objąć ministerium wojny.) Sultan wysłał do Smyrny swojego szwagra Mehemet Baszę, ażeby księcia Alfreda zaprosić do Konstantynopola. Ethem Basza udaje się do Odesy powitać Cesarza Alexandra i wręczyć mu order Medzydie.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Turyń, 2. paźd. *Independante* zapewnia, że w bieżącym miesiącu ma być publikowano 11 ustaw prowizorycznych. — *Unione* i *Espero* wierzą w bliskie mianowanie księcia sabaudzkiego, Carignana, prowizorycznym rejentem przyłączonych prowincyi. — Faryni nakazał uformowanie pułku huzarów i sekwestrację dóbr jezuickich. — Przedwczoraj odszedł do Zuryku kuryer gabinetowy, jak mówią z ratyfikacyami traktatu pokoju. — Izby zwołane będą na dzień 1. listopada i zaraz przedłoży im rząd traktat pokoju i projekt względem zmodyfikowania ustawy wyborczej.

Genoa, 6. paźd. Dziennik *Corriere* ogłasza memoriał z 3. b. m., który rząd rewolucyjny Romagnii wydał do wszystkich rządów europejskich.

Modena, 5. paźd. Modeńsko - parmeńską pożyczkę na 10 milionów objęły włoskie domy bankowe po 83. Wszystkich urzędników, usuniętych od 1. stycznia 1821 za przestępstwa polityczne, przywrócono do dawnych posad, albo przynajmniej upoważniono domagać się swoich pensyi; pozostałym po nich rodzinom ma być wyznaczony przyzwoite wynagrodzenie. Dla dostarczenia furazy i żywności modeńsko-parmeńskim wojskom rozpisany jest konkurs po dzień 15. b. m.

Parma, 6. paźd. Jenerałny intendant wydał odezwę do ludności, ażeby zachowała spokojność i porządek.

Perugia, 4. października. Ma tu być ustawiony korpus obserwacyjny w liczbie 3000 ludzi.

Bononia, 5. października. Na wniosek ministra Pepoli nakazał rząd zniesienie granic celnych od Modeny i Parmy i zaprowadzenie taryfy sardyńskiej. Raport ministerjalny uważa to rozporządzenie za nowy krok do przeprowadzenia stanowczej unii pod względem handlowym i przemysłowym. Inny dekret rządu reformuje uniwersytet. Rada municypalna Perugii oznajmia pod dniem 15. września, że wstępna zaliczkę dla zwerbowanych żołnierzy podwyższono przy 6letniej służbie na 36, a przy 4letniej na 24 szukdów.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 12. października. Na targ przedwczorajszy sprzedano 246 sztuk bydła rzeźnego, mianowicie z Rozdołu 7 stad po 12, 22, 8, 13, 23, 10 i 8 sztuk, ze Złoczowa 26, z Białego Kamienia 7, z Bolszowa 6, z Lesienic 3 stada po 11, 16 i 22 szt., z Dawidowa 2 stada po 16 i 14 szt., z Bóbrki 11, z Żydaczowa 10 i z Brzozdowic 11 sztuk. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu 217 sztuk na potrzeb miasta i płacono za woła, mogącego ważyć 270 zł mięsa i 26 zł łoju, 41 zł ; sztuka zaś, którą szacowano na 350 zł mięsa i 46 zł łoju, kosztowała 62 zł . 50 c. wal. austr.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 12. października.

Hotel rosyjski: PP. Biliński Lud., z Łukawicy. — Hr. Gołuchowski Art., z Łosicza. — Hr. Dunin Borkowski Stan., z Wiednia.

Hotel europejski: Malczowski Julian, z Skwarzawy. — Augustynowicz Bronisław, z Kniażego. — Antoniewicz Ant., z Skomoroch.

Hotel angielski: Kotkowski Apol., z Hawłowic doln. — Ustrzycki Wal. z Zamiechowa.

Hotel krakowski: Brodzki Eug., z Borek. — Binder Wine, c. k. przełożony powiatowy, z Czerniowiec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 12. października.

PP. Gołaszewski Jakób, do Krzywego. — Dworski Alex., adwokat krajowy, do Przemyśla. — Marmorosz Józef, do Kamionki. — Szczepański Tad., do Czajkowiec. — Frank Ferd., do Nahaczowa. — Janicki Wik., do Ostrożca. — Hr. Kalinowski Wład., do Bakowiec. — Grabianka Stan., na Podole. — Szanzer Wład., doktor medycyny, do Krakowa. — Waygart Wal., adwokat krajowy, do Przemyśla. — Szałkowski Józef, adwokat krajowy, do Złoczowa. — Czajkowski Hip. i Jan, do Bóbrki. — Sutzern Rud., c. k. rotm., do Rzeszowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 11. października.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	328.00	+ 5.2°	90.9	południowy sł.	pochmurno
2. god. po poł.	328.12	+ 8.4°	75.3	południowy „	„
10. god. wiecz.	328.31	+ 6.2°	87.8	„ „	„

T E A T E L.

Dziś na scenie niem.: „Die beiden Waisen,” komedia w 4 aktach.

Kurs lwowski.

Dnia 12. października

	gotówka		towarem	
	zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski wal. austr.	5	64	5	69
Dukat cesarski „ „	5	66	5	71
Półimperyal zł. rosyjski „ „	9	70	9	80
Rubel srebrny rosyjski „ „	1	85	1	87
Talar pruski „ „	1	81	1	85
Polski kurant i pięciozłotówka „ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr. } bez kuponów	81	75	82	30
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne }	72	—	72	33
5% Pożyczka narodowa }	77	33	78	—

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 12. października.

	zł.	cent.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po wal. austr.	—	—
„ sprzedał „ „ 100 po „ „	82	50
„ dawał „ „ 100 „ „	82	—
„ żądał „ „ 100 „ „	—	—
Wartość kuponu od 100 złr.	1	17 $\frac{5}{6}$

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 12. października.

1. Dług publiczny. A. Państwa. W walucie austriackiej po 5% za 100 zł. —. —. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 77.50 Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —. —. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —. Metaliki po 5% za 100 zł. 72.—; po 4 $\frac{1}{2}$ % za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. po 3% za 100 zł. —.—; po 2 $\frac{1}{2}$ % za 100 zł. —.—; po 1% za 100 zł. —.—. Przeznaczone do losow.: z r. 1834 za 100 zł. —.—; z r. 1839 za 100 zł. —.—. z roku 1854 za 100 zł. —.—. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.—; po 4 $\frac{1}{2}$ % za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. —.—; po 2 $\frac{1}{2}$ % za 100 zł. —.—; po 2 $\frac{1}{4}$ % za 100 zł. —.—; po 2% za 100 zł. —.—; po 1 $\frac{3}{4}$ % za 100 zł. —.—. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granicą uprocentowane: po 5% za 100 zł. —.—; po 4 $\frac{1}{2}$ % za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. — B. Krajów koronnych. Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Banatu Temeskiego, Kroczy i Sławonii —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu —.—; innych krajów koronnych —.—; z klauzulą losowania w roku 1869 —.—. Lombardoweneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —.—.

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 889.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 205.—; niższo-austr. towarzystwa eskontowego —.—; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. —.—; towarzystwa kolei żelaznej państwa —.—; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty —.—; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —.—; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —.—; lomb.-weneck. kol. żelaz. —.—; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. —.—; Lloyd'a w Tryeście po 500 złr. —.—.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. —.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; w walucie austriackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

U. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka —; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3. miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —; Augsburg za 100 zł. połud. niemieck. waluty 10 1/2 10. Berlin za 100 talarów —; Wrocław za 100 talar. —; Frankfurt n. M. za 100 zł. połud. niemieck. waluty —; Genua za 100 lirów piemonckich —; Hamburg za 100 marko banko —; Lipsk za 100 talarów —; Liwurna za 100

lirów toskańskich —; Londyn za 10 funtów szterl. 121.25. Lugdun za 100 franków —; Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —; Marsylia za 100 frank. —; Paryż za 100 fr. —; Praga za 100 zł. wal. austr. —; Tryest za 100 zł. wal. austr. —; Wenecya za 100 zł. wal. austr. —.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich —; Konstantynopol za 100 piastrów tureckich —; Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —; procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5.75 1/2, dukaty ces. pełnej wagi: —, korony —, półkorony —.

Kurs giełdy wiedeńskiej.
Dnia 10. października.

Diug publiczny.

A Państwa.		pien.	towar.
W austr. wal. po 5% za 100 zł.	68.50	69	—
Z pożyczki narodów. po 5% za 100 zł.	78.40	78	50
Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100	—	—	—
Metaliki po 5% za 100 zł.	73.	73	10
dtto. „ 4 1/2% za 100 zł.	64.50	64.75	—
Przeznacz. do wylos. z r. 1834 za 100 zł.	335.	340.	—
„ 1839 „ 100 „	118.25	119.	—
„ 1854 „ 100 „	110.	110	15
Renty Como po 42 lir. austr.	15.50	16.	—
B. Krajów koronnych			
Niższej Austrii	93.	94.	—
Węgier	73.	73.75	—
Banatu Temeskiego, Krocacy i Slawonii	71.	71.50	—
Galicji	72.	72.50	—
Bukowiny	69.50	70.	—
Siedmiogrodu	69.75	70.50	—
innych krajów koronnych	84.	92.	—
Z klauzula losowania w r. 1867	—	—	—
Akcyje.			
Banku narodowego sztuka	895.	897.	—
Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr.	208.	208	20

Niższe-austr. towarzystwa eskont. po 500 zł. mon. konw.	548	550.
Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.	1813	1815
Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zł. mon. konw. czyli 500 fr.	263.	263 50
Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty.	171.50	172
Połud.-półn. niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zł. m. k.	136.50	137.50
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.	105.
Lomb.-weneckiej kolei żelaznej po 570 lir. austr. czyli 192 zł. m. k. z 76 zł. 48 kr. (40%) wpłaty	121.	121 50
Wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa po 200 zł. czyli 500 frank. z 60 zł. (30%) wpłaty	—	116.
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	448.	450.
Lloyda austr. w Tryeście po 500 „	240.	245.
Listy zastawne.		
Banku narodowego dowego w mon. kon. 6letnie po 5% za 100 zł.	98.75	99.
10 „ „ 5% „ 100 „	94.	94.50
przeznaczone do losowania po 100 zł.	87.	87.50
na 12 miesięcy 5% za 100 zł.	100.	—
Banku narodowego dowego w wal. austr. przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł.	83.50	83.75

Losy.		pien.	towar.
Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztuke	95.75	96	—
Towarz. żeglugi parowej na Dunaju po 100 zł. mon. kon.	102.50	103.	—
Esterhazego 40 zł. m. k.	78.	79.	—
Salma 40 „	39.50	40.	—
Palfiego 40 „	35.50	36.	—
Clarego 40 „	36.50	37.	—
St. Genois 40 „	36.	36.50	—
Wipischgrätz 20 „	24.25	24.75	—
Waldsteina 20 „	26.25	26.75	—
Keglevicha 10 „	14.25	14.75	—
Na 3 miesiące.			
Augsburg za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty 5%	103.50	103.75	—
Frankfurt n. M. za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty	103.75	104	—
Hamburg za 100 marko banko 2 3/4%	91.25	91	0
Londyn za 100 funtów szterl. 3%	120.75	121	—
Paryż, za 100 franków 3%	47.90	48	—
Kurs złota.			
Dukaty ces. mennicze 5 zł.	75 cen.	5 zł.	76 cen.
Korona 16 „	65 „	16 „	68 „
Napoleonor 9 „	66 „	9 „	68 „
Rosyjski imperyal 9 „	85 „	9 „	87 „

KRONIKA.

Wczorajsze coroczne posiedzenie publiczne zakładu naukowego im. Ossolińskich zajął jak zwykle zastępca kuratora jw. hrabia Maurycy Dzieduszycki. W przemowie swej wynurzył niezgasłą pamięć i wdzięczność zakładu dla J. E. hrabi Agenora Goluchowskiego, byłego namiestnika Galicji a szczególnego opiekuna i protektora instytutu. Przy tej sposobności wyliczył z dziejów ubiegłych szereg znakomych ziomków, co podobnie połączonych wyższych zdolności, nauki i zasług po za granicami ojczyzny dobili się rozgłosu, wpływu i znaczenia. W dalszym toku poświęcił chlubne wspomnienie pośmiertne zgasłemu

przedwczesnie urzędnikowi zakładu Felicjanowi Łobeskiemu, i przystąpił do zwyczajnego corocznego sprawozdania o stanie i wzroście instytutu. — Po JW. kuratorze zabrał głos zastępca dyrektora p. August Bielowski, i po kilku słowach wstępnych o czytał uczoną pracę pod napisem „Żywoć s. Brunona“. — Następnie zastępca kustosa p. Ksawery Godebski wygłosił dłuższą rozprawę „O duchu czasu“, a na zakończenie odczytał nowomianowany zastępca skryptora p. Dominik Mieczkowski szkic historyczny o hetmanie Karolu Chłdkiewiczu.

Ceny mięsa wołowego dla ludności chrześcijańskiej we Lwowie na czas od 13. do 19. października.

Tutejsi rzeźnicy i rzeźniczki podali na bieżący tydzień następujące ceny rozmaitych gatunków mięsa:

	Pełędwica	Rozbratel	Pieczeń	Ozór	Ogon	Krzyżówka	Pieczeń biała	Krajówka	Usztyk	Kark	Szpunder	Pół-zebro	Grube zebro	Lopalka	Piers (brust.)	Części przydatne od tyłki i głowy	U w a g a .
Frankowska Joanna	30	20	20	30	14	20	20	20	18	14	14	14	14	14	14	14	
Zelichowski Jan	30	20	20	30	14	20	20	20	16	14	14	14	14	14	14	14	
Motylewski Franciszek	35	20	20	30	14	20	20	20	18	14	14	14	14	14	14	14	
Sidorowicz Stanisław	35	20	20	30	14	18	18	22	18	14	16	14	14	14	16	14	
Kohmann Ignacy	35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	14	
Kohmann Antoni (syn)	35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	16	14	14	14	14	14	
Lipanowicz Piotr	35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	14	
Solska Józefa	35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	14	
Hachlewska Apolonia	35	20	20	30	14	20	20	16	14	14	14	14	14	14	14	14	
Zaworska Agnieszka	30	20	20	30	14	20	20	20	16	14	14	14	14	14	14	14	
Kohmann Antoni (ojciec)	35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	16	14	14	14	16	14	
Łępicki Maciej	35	20	20	30	14	18	18	20	18	14	16	14	14	14	16	14	
Motylewski Wojciech	35	20	20	30	14	20	20	20	18	14	14	14	14	14	14	14	
Mokrzycki Jędrzej	35	18	20	30	14	18	18	20	18	14	14	14	14	14	14	14	
Sidorowicz Józef	35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	14	
Niewiadomski Walenty	35	20	20	28	14	20	20	20	18	14	14	14	14	14	14	14	
Motylewski Klemens	33	20	20	28	14	20	20	20	18	14	14	14	14	14	14	14	
Solski Ludwik	35	20	20	30	14	20	20	20	18	14	14	14	14	18	18	14	
Jakubiczka Piotr	35	20	20	30	14	20	20	20	18	14	14	14	14	18	18	14	
Frankowska Anna	30	20	20	30	14	20	20	20	18	14	14	14	14	18	18	14	
Roźniatowicz Kazimierz	35	22	22	30	18	22	22	22	18	14	14	14	14	14	14	14	
Klimpel Wacław	w budzie nr. 1	25	18	18	20	14	18	18	18	14	14	14	14	14	14	14	12
Schrenzel Feige	9	22	18	18	18	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	14	
Kochelles Jakób	10	24	18	18	20	14	18	18	18	14	14	14	14	14	14	14	
Luft Wolf	12	24	18	18	20	14	18	18	18	14	14	14	14	14	14	14	
Klimpel Tomasz	13	25	18	18	20	14	18	18	18	14	14	14	14	14	14	14	12
Gołębski Antoni	w budzie nr. 2	35	20	20	30	14	18	18	29	18	14	14	14	14	14	14	
Lunda Katarzyna	3	35	20	20	30	14	18	18	20	18	14	14	14	14	14	14	
Gurski Józef	4	35	18	18	30	14	18	18	18	14	14	14	14	14	14	14	
Michoński Franciszek	5	35	18	20	30	14	18	18	20	18	14	14	14	14	14	14	
Mokrzycki Karol	6	35	18	20	30	14	18	18	20	18	14	14	14	14	14	14	
Danielski Franciszek	7	35	20	20	30	14	20	20	18	15	15	15	15	15	15	15	
Lipanowicz Jakób	8	35	20	20	30	14	20	20	18	15	15	15	15	15	15	15	

Z urzędu targowego stołecznego miasta Lwów, dnia 12. października 1859.